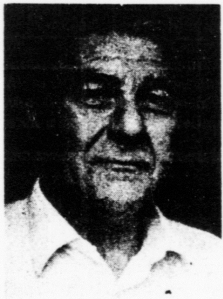

Eg kann sum fakmaður ikki vísa aftur, at smittuvandi er

Veterinermyndugleikarnir vísa á smittuvandan

Tá tað frættist, at Hús-djóranevndin og Veterinernevndin hava mælt frá at geva innflutningsloyvi

D. J. Bærentsen

til tey 76 neytini til Rituvíkar, settu vit okkum í samband við djóralæknarn, Dánjal Bærentsen.

Hann sigur, at veterinermyndugleikarnir eftir áheitan frá landsins myndugleikum ikki kunnu geva trygd fyri, at eingin smittuvandi er við at innflyta neytini hjá Jákup Højgaard Simonsen.

— Eg standi við tí, sum eg áður havi sagt í hesum máli, sigur Dánjal Bærentsen.

Eg kann ikki út frá einum fakligum sjónarmiði og sum embætismaður á økinum, eftir teimum reglum, sum eru galdandi í landinum, vísa aftur, at eingin smittuvandi er við at innflyta hesi neytini.

Lógin

— Lógin gevur undantaksloyvi at innflyta alidýr, har tað er átroðkandi neyðugt fyri at varðveita stovnin. Higartil hava vit klárað hetta við at innflyta sáð úr øðrum londum. Tá vit kunnu gera tað, sigur djóralæknin víðari, og lítill smittuvandi er við tí, haldi eg ikki, at vit eiga at taka eina so stóra risiko sum at innflyta livandi djór.

Trygd má vera fyri at eingin smittuvandi er

Dánjal Bærentsen visur á, at tað er Føroya Løgting, sum hevur samtykt at geva loyvi at innflyta neyt til Rituvíkar, um so er, at trygd er fyri, at eingin

smittuvandi er til staðar.

Uppá fyrispurning, um orsök er at óttast smittum, nú Danmark er gjørt til eitt smittufritt øki, sigur djóralæknin, at her er talan um munn- og kleyvsótt. Heimurin er býttur upp í smuttuøkir og smittufri øki. Danmark hevur t.d. leingi verið munn- og kleyvsóttøki,

men herfyri mettu veterinermyndugleikarnir m.a. í USA, at Danmark ikki longur er munn- og kleyvsóttøki. Tí hava danir fingið loyvi at útflyta kjøt og kriotúr til USA.

Henda veterinerrupbýtingin umfatir eisini Føroyar. Vit eru munn- og kleyvsóttfritt øki, eins og Danmark nú er vorðið tað.

Banalar sjúkur

Vit spurdu djóralæknarn, hvørjar smittusjúkur talan kann vera um, nú neytini hjá Jákup Simonsen ikki fáa innflutningsloyvi.

Til hetta sigur hann, at talan her er um banalar sjúkur, sum kunnu taka seg upp og fáa álvarsligar fylgjur fyri okkum. Hetta eru sjúkur, sum aðra

staðni lítið og einki hava uppá seg, men sum hjá okkum kunnu fáa aðrar avleiðingar.

Sum dømi uppá hetta kann nevast tann eygna-sjúka hjá seyði, sum seinast var í Føroyum í 1923. Henda sjúka hevði álvars-ligar fylgjur í Føroyum, men gjørdi ikki so nógv um seg aðraðaðni.

Neytini kunnu koma aftur til Danmarkar

Danski veterinærdirektørurin, Erik Staugaard, sigur í samrøðu við Sosialin, at sambært danska lóg, kunnu neytini koma aftur til Danmarkar, um tey hava verið í munn- og kleyvsótt frum økjum.

Føroyar eru munn- og kleyvsótt fritt øki. Hann visur á, at hava neytini

einans verið umborð á skipinum, áðrenn tey vanda aftur til Danmarkar, kunnu tey koma aftur á ein bóndagard, uttan at vandi er fyri sjúkum.

Erik Staugaard sigur, at í hesum føri er talan um eitt mál, sum má loysast sum skjótast.

— Vit eiga eisini at

hugsa um tey »dyreværsmæssige aspekter«, sigur Erik Staugaard.

Reiðarið hevur onga viðmerking

Vit ringdu til reiðarið, ið eigur Ilse Clausen, við fyrispurningi, um teir hava ætlan um at biðja

skiparan vanda við aftur til Danmarkar. Til hetta verður svarað, at teir onga viðmerking hava. Skulu vit hava nakað at vita, mugu vit seta okkum í samband við Jákup Højgaard Simonsen. Tá vit ringdu til hansara gjáarmorgunin, var hann ikki at hitta.

Framhald frá síðu 1

ur. Er henda trygd til staðar nú?

— Danmark er erklað sum fritt fyri øllum neytasjúkum. Amerikanarar, sum eru sera strangir, tá talan er um at innflyta neytakjøt, hava í síðsta mánaði avtikið innflutningsbann á donskum kriotúrum og kjøti.

Politikkur uppi í

— Veterinermyndugleikarnir í Føroyum hava fyrr víst á, at smittuvandi er til staðar.

— Tá neytamálið var fyrri spurdi lögtingsins búnaðarnevnd djóralæknarn um smittuvanda. Djóralæknin visti á, at smittuvandin er til staðar, og haraftir var hann líka negativur, sum hann plagir at vera.

Eg tosaði við bóndan í gjár, og er tað rætt, sum hann hevur frætt, so er djóralæknin aftur farin at virka politiskt, hóast hann frá lögtinginum undir seinastu viðgerð av neytamálinum varð biðin um at halda seg til tað veterinæra.

— Hvat hevur bóndin frætt?

— Tað vil eg ikki úttala meg um.

Ikki biðið okkum sjúka um innflutningsloyvi

— Hvussu ber tað til, at tú ikki hevur biðið um innflutningsloyvi til neytini, áðrenn tey eru farin úr Danmark.

— Løgtingið hevur ikki biðið okkum sjúka um innflutningsloyvi. Tað hevur harafturimóti heitt á landsstýrið um at geva okkum eitt innflutningsloyvi.

Jákup Højgaard Simonsen leggur aftrat, at tað er eingin, sum trýr, at landsstýrið fer at gera imóti eini lögtingssamtykt. Ger landsstýrið kortini tað, so er hetta ikki demokrati, vit liva undir.

Sleppa ikki aftur til Danmarkar

— Men um nú landsstýrið ikki gevur tær innflutningsloyvi til neytini?

— Skipið siglir til Føroya við neytunum nú. Tað tekur fyra samdegur at koma til Runavíkar. Sleppa neytini ikki í land, so verða tey slaktað umborð og siglt verður so bygd í bygd og selt neytakjøt.

Vit hava fylgt øllum

donskum lógum og eftir hesum lógum er greitt, at skipið sleppur ikki aftur til Danmarkar við neytunum.

— Roknar tú við at fáa innflutningsloyvi?

— Eg siggi ógvuliga ljóst uppá tað. Eg havi sett nógvan pening í alt hetta. Eg havi heila mitt liv havt hug at fáast við neyt og kriotúr og eg meti tað hava stóran týdning at vit kunnu útvega friska mjólk í Føroyum.

Í dag verður nógv neytakjøt og mjólk innflutt úr Danmark. Við at innflyta hesi neytini, ið nú eru á veg, kunnu vit minka um innflutningin av áðurnevndu vörum. Tað er ikki rætt, at børnini skulu fáa konserveraða danska mjólk, tá vit iðstaðin sjálvir kunnu geva teimum friska mjólk.

Við lastbilum til Rituvíkar

Jákup Højgaard Simonsen sigur at enda, at teir eru klárir at taka imóti neytunum. Fjósíð er innrættað til endamálið, og ætlanin er at flyta neytini við lastbilum úr Runavík til Rituvíkar. Fjósíð er eisini ætlað sum karantenustøð.

— Øll hesi árin, eg havi

arbeiði í Rituvík, hava verið strævin. Fleiri menn hava viljað gjørt okkum ónáðir, og mangan hevur tað kenst sum ein tung byrði at gera nakað til nyttu innan føroyskt jarðarbrúk, sigur Jákup Simonsen.

Fáa at siggja um lögmaður sendur polití

— Men nú fáa vit at siggja, um lögmaður sendir polití eftir okkum. Ynskja teir at koyra okkum í senk og royna at steðga neytunum, ja, so skulu teir vita, at tað fer at kosta 10.000 kr. fyri hvønn dag skipið liggur.

Jákup Simonsen: — Við djórnum fylgja øll tey neyðugu sunnheitspappirini. Tað er djóralæknin í Rødbý, sum hevur kannað hvørt av neytunum og samsvarandi hesum givið eina váttan uppá tað.

trý á gøtuni

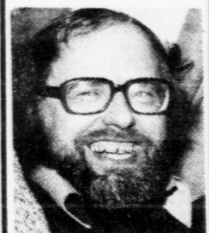
Eitt skip er á veg higar við neytum til Rituvíkar.

Skal innflutningsloyvi gevast teimum?

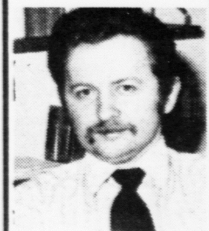
Hjørleif Kúrberg, lærari:

— Eg eri avgjørt ikki fyri tí, tí at tað vil aldri fara at bera seg. Um teir skulu keypa fóður, so vil tað ikki fara at ganga. Men um bændurnir siga gott fyri hesum, so er alt í lagi.

Ólavur Clementsen, landmálari:

— Eg havi slettis onga trúgv uppá hatta. Djóralæknin sigur nei, tí smittuvandin er stórur, meðan bændurnir siga, at har er so at siga eingin smittuvandi. Men har taki eg undir við djóralæknarnum, tí hann veit hetta betur og er ein neutralur persónur í málinum. Eitt annað er so tað, at ein bóndi í Føroyum aldri kann klára seg figgarliga, fóðrið kostar pening, og eftir minari meting fer ein bóndi ikki nógvá lön í mun til tað tímatal, hann arbeiðir.

Eyðun á Rógvi Olsen, stjóri:

— Hatta havi eg ikki hugsað so nógv um, men mín meining er tann, at fyrsta treyt fyri at loyvi skal verða givið, skal vera, at full víska er, um trygd móti smittuvandanum.